

🎨 🧩 วัตถุประสงค์ของพรบ. ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ 🧩 🎨

เพื่อหลักความเท่าเทียมกัน (Functional Equivalence) ระหว่างกระดาษและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลทางกฎหมายเทียบเท่าการใช้กระดาษ

เพื่อหลักความเป็นกลางทางเทคโนโลยี (Technological Neutrality) ที่ไม่ระบุเฉพาะเจาะจงเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่งแต่รองรับพัฒนาการของเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

เพื่อหลักเสรีภาพการแสดงเจตนา (Party Autonomy) ของคู่สัญญา

ทั้งนี้ภายใต้กฎหมายได้มีหลักเกณฑ์รองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการต่างๆ ที่สำคัญ เช่น ถ้าเกิดคดีเกิดคดีฟ้องร้องแล้วมีการขอหลักฐานต้นฉบับ กฎหมายจะระบุว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นต้นฉบับต้องเป็นอย่างไร

🎨 🧩 รายละเอียดเกี่ยวกับพรบ. 🧩 🎨

46 มาตราแบ่งเป็น 6 หมวด ได้แก่ ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์, ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์, ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ, คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, บทกำหนดโทษ

มาตรา 1

ชื่อพรบ. “พรบ. ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551”

มาตรา 2

วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาพรบ.นี้ให้ใช้บังคับเพื่อหนึ่งกำหนด 120 D นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3

ประเภทของพรบ. ในทางแพ่งและพาณิชย์ พรบ.นี้ให้ใช้บังคับแก่ธุรกรรมในทางแพ่งและพาณิชย์ที่ดำเนินการโดยใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เว้นแต่ธุรกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไม่ให้นำพรบ. นี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนมาใช้บังคับความในวรรคหนึ่งไม่มีผลกระทบถึงกฎหมายหรือกฎใดที่กำหนดขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคพรบ. นี้ให้ใช้บังคับแก่ธุรกรรมในการดำเนินงานของรัฐตามที่กำหนดในหมวด 4

มาตรา 4

นิยามคำศัพท์ “ธุรกรรม” แปลว่า การกระทำใดๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมในทางแพ่งหรือพาณิชย์หรือในการดำเนินงานของรัฐตามที่กำหนดในหมวด 4

 อิเล็กทรอนิกส์ แปลว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ โทรคมนาคม แม่น้ำ คัดลอก ไฟฟ้าหรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกันและให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็กหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่างๆ เช่นว่านั้น

 ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แปลว่า ธุรกรรมที่กระทำขึ้นโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

 ข้อความ แปลว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพหรือรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ

 ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แปลว่า ข้อมูลที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษาหรือประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น วิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โทรเลข โทรศัพท์ โทรสาร

 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ แปลว่า อักษร อักษร ตัวเลข เสียงหรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำมาใช้ประกอบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นและเพื่อแสดงว่าบุคคลดังกล่าวยอมรับข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

 ระบบข้อมูล แปลว่า กระบวนการประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับสร้าง ส่ง รับ เก็บรักษาหรือประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

 การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ แปลว่า การส่งหรือรับข้อความด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

 ผู้ส่งข้อมูล แปลว่า บุคคลซึ่งเป็นผู้ส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก่อนจะมีการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อส่งไปตามวิธีการที่ผู้นั้นกำหนดโดยบุคคลนั้นอาจจะส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง ในนาม บุคคลแทนทั้งนี้ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

 ผู้รับข้อมูล แปลว่า บุคคลซึ่งผู้ส่งข้อมูลประสงค์จะส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้และได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นทั้งนี้ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

 บุคคลที่เป็นสื่อกลาง แปลว่า บุคคลซึ่งกระทำการในนามผู้อื่นในการส่ง รับหรือเก็บรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อันใดอันหนึ่งโดยแผนจะรวมถึงให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

 ใบรับรอง แปลว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือการบันทึกอื่นใดซึ่งยืนยันความเชื่อมโยงระหว่างเจ้าของลายมือชื่อกับข้อมูลสำหรับใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

 เจ้าของลายมือชื่อ แปลว่า ผู้ซึ่งถือข้อมูลสำหรับใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์และสร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นในนามตนเองหรือแทนบุคคลอื่น

 คู่กรณีที่เกี่ยวข้อง แปลว่า ผู้ซึ่งอาจกระทำการใดๆ โดยขึ้นอยู่กับใบรับรองหรือลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

 หน่วยงานรัฐ แปลว่า กระทรวง บวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นหรือมีฐานะเป็นกรมราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพรบ.หรือพระราชกฤษฎีกาและให้หมายความรวมถึงนิติบุคคล คณะบุคคลหรือบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานของรัฐไม่ว่าในการใด ๆ

 คณะกรรมการ แปลว่า คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

 รัฐมนตรี แปลว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพรบ.นี้

มาตรา 5

บทบัญญัติมาตรา 13-24 และบทบัญญัติมาตรา 26-31 จะตกลงเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา 6

ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพรบ.นี้

หมวด 1 ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ 7-25

หมวด 2 ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ 26-31

หมวด 3 ธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ 32-34

หมวด 4 ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ 35

หมวด 5 คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ 36-43

หมวด 6 บทกำหนดโทษ 44-46

มาตรา 7

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลทางกฎหมายใช้ประกอบการพิจารณาคดีได้

มาตรา 8

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นเอกสารหนังสือ

มาตรา 9

การลงลายมือชื่อในหนังสือให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีการลงลายชื่อแล้ว

มาตรา 10 ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สมบูรณ์มีผลทางกฎหมาย

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีวิธีการเชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อความตั้งแต่การสร้างข้อความเสร็จสมบูรณ์และสามารถแสดงข้อความนั้นในภายหลังได้ก็ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์สมบูรณ์มีผลทางกฎหมาย

มาตรา 11

ห้ามมิให้ปฏิเสธข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานพิจารณาตามกฎหมาย

มาตรา 12

หน่วยงานรัฐที่เก็บเอกสารสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การเก็บเอกสารได้

มาตรา 13

ทำสัญญาอาจทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

มาตรา 14

ระหว่างผู้ส่งและรับสามารถแสดงเจตนาทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

มาตรา 15

บุคคลผู้ส่งข้อมูลด้วยวิธีใดให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งนั้น

มาตรา 16

ผู้รับข้อมูลถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูลก็ต่อเมื่อผู้รับข้อมูลได้ตรวจสอบแล้วว่าได้ดำเนินการตามวิธีการที่ได้ตกลงกับผู้ส่งข้อมูล

มาตรา 17

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับมีข้อผิดพลาดเกิดจากการส่ง หากผู้รับข้อมูลได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือดำเนินการตามวิธีการที่ได้ตกลงกันไว้ก่อนแล้วให้สามารถยกเลิกหรือไม่ยอมรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้

มาตรา 18

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซ้ำกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อีกชุดให้ถือเป็นข้อมูลชุดเดียวกัน

มาตรา 19

ส่งข้อมูลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ต่อเมื่อผู้ส่งข้อมูลได้รับการตอบแจ้งการรับแล้ว

มาตรา 20

ผู้ส่งข้อมูลได้รับตอบแจ้งการรับจากผู้รับแต่ยังไม่หายรวมว่าได้รับถูกต้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ส่งข้อมูลได้ส่งมาจนกว่าผู้รับได้ตรวจสอบว่าเป็นไปตามข้อตกลง

มาตรา 21

ตอบแจ้งรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นไปตามข้อกำหนดที่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลได้ตกลงให้สันนิษฐานว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งตามข้อกำหนดทางเทคนิคทั้งหมดแล้ว

มาตรา 22

ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีการส่งเมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่ระบบข้อมูลอยู่นอกเหนือการควบคุมผู้ส่งข้อมูล

มาตรา 23

รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลนับแต่เวลาที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่ระบบข้อมูลผู้รับข้อมูล

มาตรา 24

ส่งหรือรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ส่ง ณ ที่ทำงานผู้ส่งข้อมูลหรือได้รับ ณ ที่ทำงานผู้รับข้อมูล

มาตรา 25

ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำแบบปลอดภัยที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาให้สันนิษฐานว่าเชื่อถือได้

มาตรา 26

ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่าเป็นลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้

มาตรา 27

ชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลตามกฎหมายเมื่อเกิดปัญหากับชื่อต้องรับแจ้ง

มาตรา 28

ให้บริการออกไปรับรองลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลทางกฎหมายเสมือนหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ให้บริการออกไปรับรองต้องปฏิบัติตามแผนนโยบายใช้ความระมัดระวัง

มาตรา 29

ความเชื่อถือของระบบวิธีการและบุคลากรตามมาตรา 28 (6) ให้คำนึงถึง เช่น สถานภาพทางการเงิน บุคลากรและสินทรัพย์ที่มีอยู่ คุณภาพของระบบ software hardware

มาตรา 30

คู่กรณีที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ ได้แก่ ดำเนินการตามสมควรในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในกรณีลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์มีใบรับรองต้องดำเนินการตามสมควร เช่น ตรวจสอบความสมบูรณ์ของใบรับรอง

มาตรา 31

ใบรับรองหรือลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ถือว่ามิผลทางกฎหมายโดยไม่ต้องคำนึงถึง ได้แก่ สถานะที่ออกไปรับรอง

มาตรา 32

บุคคลย่อมมีสิทธิประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 33

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใดเป็นกิจการที่ต้องแจ้งให้ทราบหรือต้องขึ้นทะเบียน

มาตรา 34

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 35

หน่วยงานรัฐกระทำในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาถือว่าผลด้วยกฎหมาย

มาตรา 36

“คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” ประกอบด้วยกรรมการ 14 คน

มาตรา 37 อำนาจหน้าที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจหน้าที่ได้แก่เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตลอดจนการแก้ไขปัญหาคและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องติดตามดูแลการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา 38 กรรมการดำรงตำแหน่ง 3 ปีแต่ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปีกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

มาตรา 39 กรรมการพ้นจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 38 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง ได้แก่ ตาย ลาออก เป็นต้น

มาตรา 40 กรรมการพ้นตำแหน่งตามมาตรา 39 ให้ถือว่ากรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 39 ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา 41

การประชุมต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา 42 กรรมการมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการได้

คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการก็ได้

มาตรา 43 ตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนราชการ

ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ

มาตรา 44 ผู้ประกอบธุรกิจธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 33

ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่แจ้งหรือขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 33

**** โทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,00 บาทหรือทั้งจำ**

มาตรา 45

ผู้ใดประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 34

**** โทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 200,00 บาทหรือทั้งจำ**

มาตรา 46 ความผิดซึ่งมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต้องรับผิดชอบแต่พิสูจน์ว่ามีได้รู้เห็น

ความผิดโดยนิติบุคคล ผู้จัดการ ผู้แทนนิติบุคคลหรือผู้ซึ่งมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของนิติบุคคลต้องรับผิดชอบในความผิดนั้นด้วยเงินแต่พิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้เห็นหรือมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดนั้น